

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

20 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari și de către inculpat, prin care se solicită casarea parțială a deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 08 iulie 2019, în cauza penală privindu-l pe

*Topală Constantin Xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în s. Xxxxx, r-nul Xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 27.11.2017 – 07.02.2018;

2. instanța de apel: 12.12.2018 – 08.07.2019;

3. instanța de recurs: 07.02.2020 – 20.05.2020.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul central din 07 februarie 2018, Topală Constantin a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 171 alin. (3) lit. a), f) și art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, și i-a fost aplică pedeapsa în baza art. 171 alin. (3) lit. a), f) Cod penal, cu închisoare pe un termen de 15 ani, iar în baza art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, cu închisoare pe un termen de 2 ani.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Topală Constantin i-a fost stabilită pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 16 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Menționându-se că termenul de executare a pedepsei de către inculpatul Topală Constantin, trebuie să fie calculat începând cu data de 07 februarie 2018, iar conform art. 88 alin. (3) Cod penal, fiind necesar de inclus în termenul pedepsei stabilite inculpatului Topală Constantin durata reținerii, arestului preventiv și arestului la domiciliu, începând cu data de 27 iulie 2017 până la data de 19 ianuarie 2018, calculându-se o zi pentru o zi.

În privința inculpatului Topală Constantin fiind aplicată măsură preventivă în formă de arest preventiv cu executarea imediată în sala de ședințe, până la intrarea sentinței în vigoare.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de reprezentantul legal al părții vătămate Topală Valentina, fiind încasat de la Topală Constantin în beneficiul lui Topală Valentina, prejudiciul material cauzat în mărime de 10 850 lei.

A fost respinsă ca fiind neîntemeiată solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea de la Topală Constantin a cheltuielilor judiciare în beneficiul statului.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Topală Constantin, locuind împreună cu cei 6 copii minori ai săi, dintre care și minora Xxxxx Xxxxx, născută la 05 decembrie 2000, în domiciliul comun, situat în satul Xxxxx, raionul Xxxxx, începând cu anul 2016 până în vara anului 2017, a avut un comportament agresiv și autoritar față de fiica sa, Xxxxx Xxxxx. Astfel, urmărind scopul exercitării controlului personal și psihologic asupra fiicei minore, Xxxxx Xxxxx, nu-i permitea frecventarea orelor de studii la Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri” din satul Xxxxx, raionul Xxxxx, unde minora era elevă, astfel ultima fiind izolată de prieteni și comunitate. Totodată, Topală Constantin nu-i permitea fiicei Xxxxx Xxxxx, să discute cu mama sa, Topală Valentina, care se afla la muncă în străinătate de mai bine de cinci ani. Continuându-și comportamentul său ilicit, Topală Constantin, prin comiterea de abuzuri sexuale repetate, față de fiica minoră, Xxxxx Xxxxx, îi provoca ultimei stări de tensiune, umilință și înjosire, care o intimidau și înfricoșau, ultima devenind închisă în sine, fapt ce-i permitea lui Topală Constantin să-și impună voința și controlul personal asupra victimei. Acțiunile lui Topală Constantin au provocat minorei Xxxxx Xxxxx, suferințe fizice și psihice, manifestate prin sentimentul de umilință, rușine, frică și înjosire.

Acțiunile lui Topală Constantin, au fost încadrate în prevederile art. 201¹ alin. (1) lit. b), Cod penal, conform indicilor calificativi: "*violență în familie, adică acțiunea sau inacțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei*".

Tot el, în perioada lunilor ianuarie-martie 2017, aflându-se la domiciliul comun din satul Xxxxx, raionul Xxxxx, urmărind scopul de a-și satisface pofta sexuală cu fiica sa, Xxxxx Xxxxx, născută la 05 decembrie 2000, care se afla în grija, ocrotirea și educarea lui, știind cu certitudine că este minoră și din cauza vârstei este în imposibilitate de a-și exprima voința, profitând de faptul că soția sa se afla peste hotarele țării de mai mulți ani, a creat o stare de dependență a minorei față de el și în continuare aplicând constrângerea fizică și

psihică, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și exprima voința, a întreținut rapoarte sexuale în formă naturală, cu fiica minoră Xxxxx Xxxxx, în rezultatul cărora ultima a rămas însărcinată.

Acțiunile lui Topală Constantin, au fost încadrate în prevederile art. 171 alin. (3) lit. a), f), Cod penal, conform indicilor - *"violul, adică raport sexual săvârșit prin constrângere fizică sau psihică a persoanei sau profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra ori de a-și exprima voința, săvârșit asupra persoanei care se află în grija, sub ocrotirea, educarea acestuia, săvârșit asupra unui membru al familiei, cu bună știință asupra unui minor, soldat cu urmări grave"*.

Cauza în instanța de fond a fost examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Inculpatul Topală Constantin, cât și avocatul Bojenco Nicolae, prin care au solicitat casarea sentinței instanței de fond ca fiind neîntemeiată și rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Topală Constantin să fie recunoscut nevinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, cât și recalificarea acțiunilor inculpatului din art. 171 alin. (3) lit. a), f) Cod penal în art. 201 Cod penal și stabilirea pedepsei în limitele prevederilor art. 201 Cod penal.

În motivarea apelului au menționat următoarele:

- pedeapsa stabilită este una prea aspră, inculpatul se căiește de cele comise și a solicitat rejudecarea cauzei, indicând și la faptul că niciodată nu s-a eschivat de la prezentarea în instanța de judecată, ori de câte ori a fost chemat s-a prezentat. A solicitat o pedeapsă mai blândă ca să crească copiii minori și să poată avea grijă de mama care este bolnavă;

- instanța de fond nu și-a motivat și argumentat soluția adoptată, indicând greșit că la materialele cauzei au fost administrate probe ce ar dovedi cu certitudine vinovăția inculpatului Topală Constantin în săvârșirea infracțiunilor încriminate. Astfel, a considerat că acuzarea nu a prezentat probe incontestabile ce ar combate poziția inculpatului, decât declarațiile părții vătămate care este singura persoană care a comunicat că inculpatul a supus-o unor relații sexuale forțate. Mai mult ca atât, martorii audiați în prima instanță au declarat că nu cunosc dacă relațiile sexuale dintre inculpat și partea vătămată au fost benevole nu forțate. Reieșind din ansamblul circumstanțelor menționate, instanța de fond nu a fost solidară cu constatările din cadrul urmăririi penale, cât și circumstanțelor constatate în cadrul judecării cauzei, cât și faptul că învinuirea adusă inculpatului, nu se bazează pe probe directe, pertinente și concludente, ce ar demonstra cu certitudine

aplicarea loviturilor anume de către Topală Constantin.

În astfel de situații, când învinuirea se bazează pe probe indirecte, acuzatorul de stat trebuie să expună toate versiunile posibile, să le confrunte cu probele administrate și să demonstreze convingător că învinuirea înaintată rezistă oricărei critici. Ba mai mult, este necesară nu numai dezmințirea celorlalte versiuni apărute, dar și demonstrarea că anume versiunea acuzării, este cea corectă și că nici o probă nu o contrazice.

3.2. Procurorul în Procuratura r-ului Cahul, Caragherghi Mariana, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței contestate, în partea ce ține de aplicarea pedepsei și încasarea cheltuielilor de judecată, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Topală Constantin să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor, prevăzute de art. 201¹ alin. (1) lit. b) și art. 171 alin. (3) lit. a), f) Cod penal, și să-i fie aplicate pedepsele: în baza art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, 3 ani închisoare; în baza art. 171 alin. (3) lit. a), f) Cod penal - detențiunea pe viață. Potrivit art. 84 alin. (5) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă - detențiune pe viață, cu executarea în penitenciar de tip închis. La fel, a solicitat și încasarea din contul inculpatului Topală Constantin a cheltuielilor judiciare în mărime de 3 260 lei.

În motivarea apelului a menționat următoarele:

- prima instanță corect a stabilit starea de fapt și corect a ajuns la concluzia despre vinovăția inculpatului, însă a aplicat o pedeapsă prea blândă. Pedeapsa aplicată inculpatului Topală Constantin, este una blândă care nu corespunde gravității infracțiunilor comise și circumstanțelor cauzei. Sancțiunea aplicată urma să fie proporțională cu pericolul social concret al faptelor comise, acest pericol să fie raportat la vătămarea adusă valorilor sociale ocrotite de lege, la persoana și atitudinea inculpatului, la împrejurările în care a fost comisă fapta. În ședința de judecată, inculpatul Topală Constantin nu a demonstrat căința sinceră asupra acțiunilor comise, învinuind pe fiica sa minoră de cele întâmplate, și nu a fost deranjat de situație, acceptând circumstanțele cauzei, ca pe ceva firesc și ca un mod normal de conviețuire;

- în cadrul examinării cauzei penale nu au fost stabilite careva circumstanțe atenuante. Aceste condiții denotă că, inculpatul nu a conștientizat caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și nu a înțeles gravitatea consecințelor faptelor, pe care a comis;

- la fel, instanța de fond a refuzat încasarea de la inculpat, în contul statului, cheltuielile de judecată suportate în cadrul urmăririi penale, motivând că acestea sânt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale, în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului, care urmează să fie trecute în contul statului.

La materialele dosarului a fost anexată informația prin care se confirmă că, pentru efectuarea și întocmirea Raportului de expertiză judiciară nr. 518 din 21 iulie 2017, Raportului de expertiză judiciară nr. 249 din 25 august 2017, Raportului de expertiză judiciară nr. 392 din 19 decembrie 2017, au fost suportate cheltuieli judiciare în sumă totală de 3260 lei. În speță statul și-a onorat obligația de a demonstra vinovăția persoanei prin acțiuni de procedură legale, iar pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal a suportat cheltuieli, care raportate la prevederile art. 227 Cod de procedură penală, se încadrează în noțiunea de cheltuieli judiciare, iar art. 229 Cod de procedură penală, indică direct că, condamnatul poate fi obligat la recuperarea cheltuielilor judiciare. Nu a fost demonstrat că în cazul încasării din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, poate fi influențată substanțial situația materială a altor persoane.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 08 iulie 2019, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de către procuror.

Admis apelul declarat de către inculpatul Topală Constantin și avocatul acestuia, Bojenco Nicolae, sentința casată parțial, în latura penală și în partea stabilirii pedepsei definitive pentru concurs de infracțiuni, și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Topală Constantin a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (3) lit. f) Cod penal, și în baza acestei Legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen 14 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni pedeapsa stabilită lui Topală Constantin în baza art. 171 alin. (3) lit. f) Cod penal, a fost cumulată parțial cu pedeapsa de 2 ani stabilită prin sentința Judecătoria Cahul, sediul Central din 07 februarie 2018, în baza art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 15 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În rest sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, audiind participanții la proces, cercetând suplimentar probele administrate de instanța de fond, și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, s-a demonstrat că acțiunile inculpatului au fost îndreptate și spre săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal. Faptul comiterii infracțiunii date de către Topală Constantin a fost dovedit în rezultatul audierii părții vătămate, dânsa recunoscând faptul că tatăl său Topală Constantin i-a

interzis să frecventeze școala, declarațiile martorilor care au menționat că Topală Constantin era un tată autoritar față de fiica sa Xxxxx, astfel fiind izolată de comunitate. La fel, și din materialele caracterizante în privința lui Topală Constantin, se desprinde că acesta este o persoană autoritară, toate acestea denotă netemeinicia argumentelor inculpatului, precum că fiica sa făcea ce voia așa cum, materialele dosarului denotă că aceasta se supune și avea frică de tatăl său. Astfel, corect prima instanță a conchis că, intimidarea părții vătămate a intentat la integritatea psihologică a acesteia, fapt confirmat prin raportul de expertiză judiciară nr. 392 din 19 decembrie 2017, potrivit căruia trăirea minorei Xxxxx Xxxxx a fost specifică reacției la stres în contextul valorilor personale formate și a condițiilor în care se afla (vol. II, f.d. 81- 85), cât și declarațiile martorului Cojan Svetlana, care a declarat că la momentul controlului medical al victimei, inculpatul Topală Constantin nu-i permitea să răspundă la întrebări (vol. II, f.d. 49-50), astfel ultimul impunându-și voința și controlul personal asupra victimei.

În circumstanțele notate, a rezultat că just a apreciat critic instanța de fond declarațiile inculpatului Topală Constantin, precum că nu i-a interzis fiicei sale să frecventeze școala, deoarece acestea sunt în contradicție cu declarațiile martorului Vutcariova Alexandra, care a declarat instanței că a discutat cu Topală Constantin referitor la absențele fiicei sale Xxxxx, la care ultimul i-a reproșat că dacă ultima nu frecventează școala înseamnă că are treabă (vol. II, f.d. 46-48). Astfel, corect fiind conchisă și netemeinicia solicitării apărării privind pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatul Topală Constantin să fie achitat, din motiv că nu există elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, nefiind constatate la examinarea cauzei a careva temeuri de achitare, iar probele cercetate și verificate în cadrul examinării prezentei cauze, au fost apreciate în coroborare și dovedesc pe deplin vinovăția lui Topală Constantin.

Instanța de apel a conchis că toate cele menționate, în ansamblu au demonstrat direct că anume inculpatul a comis fapta indicată mai sus, iar argumentele invocate de apărător și inculpat cu privire la necesitatea achitării acestuia, nu se manifestă ca fiind întemeiate, iar raționamentele aduse în sprijinul acestor afirmații sunt doar declarative și au scop de a evita răspunderea penală. Prin toate acestea, precum și prin probele materiale prezentate și examinate suplimentar au demonstrat faptul că inculpatul a săvârșit fapta incriminată și corect acțiunile lui au fost încadrate în baza art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal.

Mai mult ca atât, punând accent pe prevederile art. art. 7, 61, 72, 75- 78 Cod penal, întemeiat prima instanță a stabilit necesitatea stabilirii pedepsei cu închisoare pe un termen de 2 ani inculpatului Topală Constantin pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹

alin. (1), lit. b) Cod penal.

Instanța de apel reține toate constatările primei instanțe cu privire la capătul de învinuire pe art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal așa cum, acestea sunt juste și motivate, însă a notat că eronat a conchis necesitatea încadrării acțiunilor inculpatului de satisfacere a poftelor sexuale cu fiica sa, ca constituind faptă penală prevăzută de art. 171 alin. (3) lit. a), f) Cod penal.

În cursul examinării cauzei inculpatul a negat faptul săvârșirii violului asupra părții vătămate minore Topală Elena, menționând că raporturile sexuale au fost întreținute în mod benevol, însă aceste alegații au fost combătute integral prin probele anexate la materialele dosarului. Printre care, raportul de expertiză judiciară nr. 392 din 19 decembrie 2017, în care este indicat că s-a constatat că, partea vătămată minoră Xxxxx Xxxxx, este capabilă să înțeleagă conținutul și caracterul acțiunilor de influență psihică și de abuz sexual comise împotriva sa, a fost în stare să înțeleagă și să perceapă corect acțiunile săvârșite în privința ei, respectiv poate să depună declarații adecvate în cadrul cauzei penale. Totodată, potrivit raportului s-a constatat că, particularitățile de vârstă, specificul situației analizate, atașamentul și dependența față de agresor, precum și condițiile concrete în care se desfășurau evenimentele, generau părții vătămate minore Topală Elena, imposibilitatea de a-și exprima atitudinea față de acțiunile întreprinse asupra ei, precum și să opună rezistență activă situației create.

Mai mult ca atât, nu se poate trece cu vederea nici faptul că inculpatul fiind audiat în ședința primei instanțe de judecată a declarat că, partea vătămată l-a rugat să se oprească, deoarece este părintele ei, însă el nu s-a oprit. Astfel, toate cele indicate, în ansamblu demonstrează că, raporturile sexuale au avut loc în mod forțat, și declarațiile părții vătămate minore Xxxxx Xxxxx, date în cadrul urmăririi penale și în instanța de fond urmează a fi reținute ca veridice. Un argument important de menționat, este faptul că, partea vătămată minoră Topală Elena, a depus declarațiile doar după ce inculpatul Topală Constantin, a fost plasat în arest preventiv, fapt ce demonstrează influența inculpatului asupra părții vătămate, și teama ultimei față de inculpat. Din materialele dosarului și declarațiile martorilor, inculpatul se caracterizează ca o persoană autoritară, care își impunea voința, el hotăra și frecvența copiilor la școală, cum el zicea fiica așa făcea, nu se opunea.

Un alt argument decisiv în susținerea săvârșirii infracțiunii de viol imputată inculpatului, este concluzie de investigare a cazului de paternitate contestabilă nr. xxxxx, efectuată de Centul de Medicină „BrioMedTest”, potrivit căreia, Topală Constantin poate

fi tatăl biologic al fătului avortat de către partea vătămată minoră Xxxxx Xxxxx. Probabilitatea paternității adevărate constituie peste 99,9 %, ceea ce corespunde formulării verbale paternitatea este practic dovedită. Deci, probatoriul examinat în cadrul cauzei penale, exclude orice dubii cu privire la întreținerea raporturilor sexuale în mod forțat, și nicidecum nu atestă că întreținerea raporturilor sexuale între inculpat și partea vătămată minoră a avut loc în mod benevol.

Toate acestea denotă că acțiunile inculpatului au fost îndreptate spre săvârșirea violului asupra fiicei sale minore, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința, datorită vârstei acesteia în raport cu cea a inculpatului. Mai mult ca atât, din declarațiile părții vătămate, a martorilor audiați se desprinde că inculpatul locuia împreună cu partea vătămată într-o casă, deci se desprinde că ultimul cunoștea cu certitudine vârsta acesteia, care îi este și fiică, însă acesta a acceptat faptul că partea vătămată este minoră și totuși pentru satisfacerea poftelor sexuale a profitat de imposibilitatea de a-și exprima voința și a comis acțiuni de viol. În instanța de apel a fost stabilit faptul că, prin cumulul probelor prezente la dosar se demonstrează vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii de viol, printre care și declarațiile părții vătămate, care sunt completate de declarațiile martorilor audiați în cauza dată, cât și fiind în coroborare cu celelalte probe din dosar. Astfel, nu poate fi reținută poziția apărării precum că, învinuirea este bazată doar pe declarațiile părții vătămate, materialele dosarului demonstrând contrariul, vinovăția acestuia fiind confirmată prin probe pertinente și concludente, apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Astfel, alogațiile inculpatului, precum că relațiile sexuale au fost întreținute în mod benevol, nu este nimic altceva decât o tentativă de inducere a instanței în eroare, în scopul eschivării de la răspunderea penală.

La caz, a fost demonstrat faptul că a avut loc constrângerea psihică a părții vătămate minore Xxxxx Xxxxx, din partea inculpatului Topală Constantin. Or, în sensul noțiunii de constrângere psihică, această constrângere se poate exprima în variate forme (cuvinte, gesturi, alte acțiuni) sau amenințarea cu aplicarea violenței fizice. În acest sens, este relevant de menționat că, fiind audiat în cadrul ședinței de judecată a primei instanțe, inculpatul a declarat că, după ce a început să dezbrace partea vătămată în scopul întreținerii primului raport sexual, după ce ultima a încercat să zică ceva, el a explicat părții vătămate minore, scopul, gândurile și opinia în privința situației create și în continuare a întreținut raportul sexual cu partea vătămată minoră. Mai mult ca atât, însuși inculpatul a menționat că, a spus părții vătămate minore Xxxxx Xxxxx, să nu comunice nimic despre cele

întâmplare, deoarece în baza contrar, el va fi plasat în detenție, iar ea cu toți copiii vor fi plasați în internat. Astfel, în cazul de față pe deplin a fost demonstrată aplicarea constrângerii psihice din partea inculpatului. Or, potrivit declarațiilor părții vătămate minore Xxxxx Xxxxx, ulterior inculpatul a mai întreținut cu ea raporturi sexuale până la momentul când a aflat că este însărcinată.

Astfel, circumstanța agravantă analizată are un caracter personal și privește deopotrivă făptuitorul și victima infracțiunii de viol, aceștia trebuind să îndeplinească o calitate specială și anume cea de membru al familiei. La momentul săvârșirii infracțiunii făptuitorul trebuie să știe sau să admită că este membru al familiei victimei și să urmărească săvârșirea violului nu asupra oricui, ci asupra persoanei și ea o asemenea calitate specială.

Instanța de apel a precizat în acest sens, că potrivit copiei certificatului de naștere al părții vătămate minore Xxxxx Xxxxx, este cert că tatăl părții vătămate, este inculpatul Topală Constantin. În asemenea circumstanțe, instanța de apel a constatat că, elementul constitutiv respectiv, pe deplin a fost constatat. Prima instanță, însă eronat a calificat acțiunile inculpatului Topală Constantin, în baza art. 171 alin. (3) lit. a), f), Cod penal, din următoarele considerente.

Pentru realizarea circumstanței agravante prevăzute la alin. (3) lit. a), art. 171 Cod penal, și anume „*violul persoanei care se află în grijă, sub ocrotirea, educarea făptuitorului*”, este necesar ca între făptuitor și victimă să existe, la momentul săvârșirii faptei, un raport special. Pentru realizarea agravantei respective, victima trebuie să se afle în grija făptuitorului, atunci când aceasta are obligația contractuală sau morală, să acorde victimei asistență socială, ori, în virtutea relațiilor de rudenie, are îndatorirea legală să îngrijească victima. Îngrijirea presupune obligația de a acorda ajutor și asistență curentă victimei aflate în nevoie datorită vârstei, stării de sănătate, absenței persoanelor care au această obligație potrivit legii etc. Victima se află sub ocrotirea făptuitorului atunci când acesta are calitatea de tutore sau de curator în raport cu victima, sau când făptuitorul și-a asumat în fapt sarcina de a ocroti un minor. Victima se află la educarea făptuitorului atunci când acesta face parte din rândul cadrelor didactice sau al personalului pedagogic, fie că este o persoană angajată de către părinții victimei, pentru educarea și instruirea acesteia.

Instanța de apel a notat că, în speța în cauză, partea vătămată minoră Xxxxx Xxxxx, poartă o calitate specială și anume cea de membru de familie, oferită acesteia prin prisma art. 133¹ Cod penal. Respectiv agravanta prevăzută la alin. (3) lit. a), art. 171 Cod penal, nu poate fi reținută la calificarea acțiunilor inculpatului, nu poate fi imputată.

În atare circumstanțe, instanța de apel a reținut că, agravanta răspunderii pentru viol,

prevăzută la lit. a) alin. (3) art. 171 Cod penal, reținută de către prima instanță în sarcina inculpatului Topală Constantin, nu și-a găsit confirmare și respectiv acțiunile inculpatului necesită a fi reîncadrate în baza alin. (2) lit. b²) art. 171 Cod penal. Astfel, instanța de apel a constatat că, acțiunile inculpatului au fost îndreptate spre săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. b²) Cod penal, conform indicilor; *"violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și psihică, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința, săvârșit asupra unui membru de familie"*. Or, vinovăția inculpatului Topală Constantin în săvârșirea acestei infracțiuni, a fost pe deplin dovedită prin probatoriul administrat în cadrul examinării cauzei penale. Toate acestea denotă netemeinicia argumentului inculpatului, precum că raporturile sexuale au fost întreținute benevol, aceste alegații contravin probatoriului administrat, iar nerecunoașterea vinovăției de către inculpat urmează a fi apreciată ca o tactică de apărare, ultimul urmând scopul de a se eschiva de la răspunderea penală pentru fapta comisă și de a-i fi stabilită o pedeapsă mai blândă.

De asemenea, în speța dedusă judecății, s-a manifestat și existența faptei prevăzută de alin. (3) lit. f) art. 171 Cod penal *"soldat cu alte urmări grave"*, din următoarele considerente. La caz, a fost demonstrat că, la partea vătămată minoră Xxxxx Xxxxx, ca urmare a violului, a survenit sarcina și a fost demonstrat că, a avut loc avortarea fătului, în institutia medicală.

Este de menționat faptul că, practica judiciară constantă stabilește, că în sensul prevederilor de la art. 171 alin. (3) lit. f) și art. 171 alin. (3) lit. e) Cod penal, prin *"alte urmări grave"* se înțelege: sinuciderea; pierderea capacității de naștere normală (fără cezariană); graviditatea extrauterină; pierderea capacității de a duce o viață sexuală normală; apariția gravidității în cazul contraindicațiilor medicale pentru naștere sau întreruperea sarcinii etc. Prin urmare, în speța dedusă judecății *"urmările grave"* s-au manifestat prin apariția gravidității în cazul contraindicațiilor medicale (minoratul), cât și întreruperea sarcinii, or, partea vătămată minoră a fost însărcinată în urma violului de către tatăl său biologic, ulterior fiind impusă să avorteze întru evitarea unor consecințe nefaste ce ar putea afecta nou-născutul, mai mult ca atât actul de învinuire este unul clar, în care se reflectă *"urmările grave"* survenite în urma violului.

Ținând cont de cele indicate, se desprinde că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt, însă eronat pe cele de drept așa cum, la caz, nu se manifestă existența faptei prevăzute de art. 171 alin. (3) lit. a) Cod penal, ci a celei de la art. 171 alin. (2), lit. b²) Cod penal și de la alin. (3) lit. f) art. 171 Cod penal. Astfel, punând accent pe

prevederile art. 117 Cod penal, potrivit căruia *"concurența dintre două norme speciale are următoarele varietăți: c) dintre două componente de infracțiuni cu circumstanțe agravante — infracțiunea se califică în baza normei penale care prevede o pedeapsă mai aspră"*, se manifestă necesitatea încadrării faptei în baza art. 171 alin. (3) lit. f) Cod penal, conform indicilor calificativi: *"violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și psihică, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința, săvârșit asupra unui membru de familie, soldat cu urmări grave"*.

La stabilirea pedepsei date punându-se accent și pe faptul că inculpatul a săvârșit actele sexuale cu o persoană minoră, care îi este fiică, săvârșite prin constrângerea acesteia și profitând de imposibilitatea de a se apăra ori de a-și exprima voința, ceea ce contravine grav moralității pe care se întemeiază relațiile sociale și întreaga societate umană. La fel, ținându-se cont de restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât de către inculpat, cât și de alte persoane, aplicându-i o pedeapsă corectă, echitabilă și legală.

Este de menționat faptul că, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporțională cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. Astfel, nu poate fi reținut argumentul procurorului că doar pedeapsa - detențiune pe viață va duce la atingerea scopului pedepsei. Mai mult ca atât, apreciind influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, instanța de apel a conchis că, corectarea și reeducarea acestuia este posibilă doar prin executarea reală a pedepsei stabilite.

Instanța de apel a menționat și faptul că, în conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni pedeapsa stabilită lui Topală Constantin în baza art. 171 alin. (3) lit. f) Cod penal, este necesar de a fi cumulată parțial cu pedeapsa de 2 ani închisoare, stabilită prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul central din 07 februarie 2018, pe art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, fiind necesar de a stabili pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 15 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Procurorul în apelul său a solicitat și încasarea de la inculpat în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 3 260 lei, considerând că eronat prima instanță a respins cerința cu privire la încasarea acestora.

În acest sens, instanța de apel amănționat că, încasarea cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizei se face din contul mijloacelor bugetului de stat, deoarece, în sarcina statului este de a dovedi vinovăția celor imputate în acțiunile inculpatului, prin

urmare nu poate fi pusă pe seama inculpatului încasarea cheltuielilor de judecată pentru efectuarea expertizelor. Astfel, corect a fost respinsă de prima instanță, ca neîntemeiată cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 3 260 lei.

Instanța de apel a notat că, prima instanță corect a ajuns la concluzia că în cadrul urmăririi penale nu au fost suportate careva cheltuieli judiciare care ar putea fi încasate de la inculpat. Așa cum, solicitantul efectuării expertizei este statul RM, în persoana organului de urmărire penală. Prin urmare, obligația de suportare a cheltuielilor pentru efectuarea constatării și expertizei o poartă anume statul RM în persoana organului de urmărire penală, ca solicitant. Este de notat faptul că chiar dacă inculpatul a menționat la examinarea cauzei că dispune de mijloace financiare, aceasta nu este temei ca cheltuielile de judecată pentru efectuarea expertizei să fie încasate din contul său așa cum, în baza art. 143 Cod de procedură penală, acestea se încasează din contul mijloacelor bugetului de stat. Astfel, este de notat că neîntemeiat s-a solicitat de către procuror încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 3 260 lei.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1. Procuror, prin care, indicând temeiul prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) și 16) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea stabilirii pedepsei și soluției privind cheltuielile judiciare, cu remiterea cauzei la rejudecare, în această parte, de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului invocă următoarele:

- pedeapsa penală stabilită lui Topală Constantin este prea blândă și nu corespunde principiului individualizării pedepsei penale din următoarele motive.

Atât instanța de fond, cât și instanța de apel nu au analizat sub toate aspectele complet și obiectiv circumstanțele cauzei, comportamentul inculpatului în momentul și după comiterea infracțiunii, ciscumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea penală.

Instanța de apel cu privire la argumentele procurorului individualizarea corectă a pepdepsei penale, a răspuns prin următoarele:

„Astfel, ținând cont de gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite de Topală Constantin, care potrivit art. 16 Cod penal face parte din infracțiunile excepțional de grave, punând accent pe personalitatea inculpatului, atitudinea acestuia față de infracțiunea comisă, colegiul judiciar conchide necesitatea de a stabili în privința lui Topală Constantin pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 14 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar dc tip închis în baza art. 72 Cod penal.”

Sunt niște termene generale, fără argumentarea care circumstanțe sau datele privind personalitatea inculpatului și atitudinea acestuia au servit ca temei pentru stabilirea pedepsei sub formă de închisoare doar pe un termen de 14 ani și nu detențiunea pe viață.

Or, suntem în prezența unei infracțiuni excepțional de grave.

Infracțiunea a fost comisă în privința fiicei minore în vârsta de 16 ani, care a rămas însărcinată și a fost necesară intervenția de avortare medicală.

Inculpatul Topală Constantin nu a avut o atitudine obiectivă și clară cu privire la fapta infracțională comisă. În instanța de apel inculpatul a declarat că victima, fiica minoră „*a fost pusă sub dânsul ca podstilcă*”, fără ca să analizeze acțiunile proprii în privința copilului său.

Instanța de apel pur formal a analizat circumstanțele importante pentru individualizarea pedepsei penale, fără să aprecieze însă, toate circumstanțele necesare potrivit art. 75 Cod penal.

Or, reieșind din speță, procurorul a solicitat pedeapsa cu detențiune pe viață pentru infracțiunea excepțional de gravă, situație care urma să fie privită cu toată seriozitatea.

Instanța de apel eronat și incomplet a interpretat probele administrate cu referire la pedeapsă, și fără a se expune asupra circumstanțelor importante în conformitate cu prevederile art. 75 Cod penal.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel urma să ia în considerație că, argumentele procurorului și probele prezentate cu privire la individualizarea corectă a pedepsei penale, trebuie analizate corelat, în ansamblul lor, nu trunchiat, astfel încât hotărârea să se întemeieze pe toate probele cauzei. Condiție ce în cazul de față nu este întrunită. Din analiza și evaluarea circumstanțelor importante pentru pedeapsa penală, instanța de apel a reținut eronat că personalitatea și atitudinea inculpatului poate servi temei de aplicare a unei pedepse blânde pentru comiterea infracțiunii pentru care a fost trimis în judecată.

Astfel, soluția adoptată de către instanța de apel în privința inculpatului este contrară prevederilor legale, deoarece instanța de apel, judecând apelul procurorului nu s-a expus asupra tuturor motivelor indicate în acesta;

- consideră neîntemeiată soluția instanței de fond și instanței de apel de a respinge cerința privitor la încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului Topală Constantin în beneficiul statului în sumă de 3260 lei.

Soluția cu privire la cheltuielile judiciare, instanța de apel a motivat prin aceea că, cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, prin numirea expertizei judiciare, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statului.

Însă, în decizie și sentința lipsește dispoziția privind trecerea cheltuielilor judiciare pe contul statului.

Conform legii nr. 316 din 22.12.2017 alin. (2) din art. 143 Cod de procedură penală, care prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile obligatoriu se face din contul bugetului de stat a fost abrogată. Iar la moment se solicită restituirea acestor cheltuieli statului, cheltuieli care au fost suportate din cauza comiterii de către Topală Constantin a infracțiunii.

Orice prejudiciu cauzat persoanei fizice/juridice sau statului trebuie să fie reparat.

În primul rând, cheltuielile legate de efectuarea expertizelor judiciare sunt cheltuieli în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală expertiza judiciară.

În al doilea rând, la soluționarea cererii cine suportă cheltuielile respective, trebuie soluționată reieșind din prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, care pe prim plan pune sarcina pe condamnat, responsabil de aceste cheltuieli în legătură cu comiterea infracțiunii. Și doar dacă condamnatul nu este în stare să le achite din diferite motive, invaliditate, incapacitatea juridică etc., cheltuielile sunt trecute în contul statului.

În al treilea rând, instanța de apel, odată ce a dispus respingerea cererii procurorului încasării de la inculpatul sumei de 3260 lei cu titlu de cheltuieli judiciare, nu a dispus trecerea acestora în contul statului, astfel, rezultă că nu dispunem de o dispoziție referitoare la repartizarea cheltuielilor judiciare, așa cum se cere prin prevederile art. 397 pct. 5) și art. 416 C od de procedură penală.

5.2. Inculpatul Topală Constantin, care solicită casarea hotărârilor judecătorești și aplicarea unei pedepse mai blânde, invocând că pedeapsa stabilită este una prea aspră, că se căiește de cele comise și niciodată nu s-a eschivat de la prezentarea în instanța de judecată, ori de câte ori a fost chemat s-a prezentat. A solicitat o pedeapsă mai blândă ca să crească copiii minori și să poată avea grijă de mama care este bolnavă;

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare nominalizate pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul

în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Cu referire la recursul declarat de către procuror

Din conținutul recursului declarat, se constată că, procurorul critică decizia instanței de apel sub aspectul pct. 6), 10) și 16) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate pe care se întemeiază soluție; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.

Reieșind din sumarul recursului examinat, Colegiul penal atestă, că de fapt partea acuzării este de acord cu starea de fapt reținută de către instanța de apel, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor imputate, însă dezacordul acestuia cu decizia instanței de apel se focusează pe motivarea insuficientă a individualizării pedepsei penale, considerând că instanța de apel nu a respectat criteriile generale de individualizare a pedepsei, aplicându-i inculpatului o pedeapsă prea blândă, fără o argumentare justificată, precum și respingerea solicitării de a fi încasate solidar de la inculpat cheltuielile judiciare în sumă de 3260 lei în contul statului.

Colegiul penal consideră neîntemeiate argumentele recurentului, care critică soluția instanței de apel sub aspectul blândeții pedepsei aplicate inculpatului.

Aceasta deoarece, instanța de apel judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ajungând corect la concluzia de recunoaștere a vinovăției și condamnarea inculpatului Topală Constantin în baza art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, la 2 ani închisoare și în baza art. 171 alin. (3) lit. f) Cod penal, la 14 ani închisoare, iar în baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inculpatului i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 15 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Astfel, instanța de apel respectând și prevederile art. 414 alin. (1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzatorului de stat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază

soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 4.1. din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin.

Colegiul penal reiterează, că prin criteriile generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține că, persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

La caz, în dependență de criteriile enumerate, Colegiul penal reține că instanța de apel a reținut că infracțiunile comise de inculpatul Topală Constantin prevăzute de art. art. 171 alin. (3) lit. f) Cod penal, se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 20 ani sau cu detențiune pe viață, iar de 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 180 de ore sau cu închisoare de pînă la 3 ani, și conform art. 16 Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave și excepțional de grave.

Totodată, instanța de apel ținând cont de personalitatea inculpatului, care nu a recunoscut vina, anterior nu a fost condamnat, la evidența narcologică nu se află, corect a

menționat, că aplicarea unei pedepse penale definitive sub formă de 15 ani închisoare, ar duce la conștientizarea de către inculpat a celor comise, cu tragerea unor concluzii corecte ce țin de comportamentul său și siguranța vieții, sănătății altei persoane.

Cu referire la argumentul recurentului, prin care se invocă că instanța de apel nu a luat în considerație gravitatea infracțiunilor săvârșite de inculpat și consecințele survenite în urma săvârșirii infracțiunii, Colegiul penal menționează, că toate criteriile de individualizare a pedepsei enunțate la art. 75 alin. (1) Cod penal, au fost pe deplin apreciate de către instanța de apel.

Astfel, în conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a quantumului pedepsei.

La caz însă, se constată că instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal, ținând cont de scopul pedepsei, caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, că pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului în scopul restabilirii echității sociale, corectării condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, iar pedeapsa stabilită este motivată, individualizată și aplicată în limitele prevăzute de lege.

Subsecvent, Colegiul penal va respinge ca neîntemeiată și solicitarea procurorului cu privire la încasarea de la inculpat în contul statului cheltuielile de judecată, or, instanța de apel corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind soluționarea chestiunii legate de cheltuielile judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) și (3), 143 alin. (1) pct. 2), 6) Cod de procedură penală, care prescriu expres că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să

plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale, altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză, instanța de apel just, argumentat și în limitele competenței legale statuând că, în speță, respectivele cheltuieli urmează a fi făcute din contul mijloacelor bugetului de stat.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

De asemenea, Colegiul penal ține să remarce că, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 6 pct. 111), 27, 414 alin. (1) și (2), instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial condamnatul, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

În consecință, instanța de recurs concluzionează că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de procuror, iar potrivit legii se impune inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Referitor la recursul ordinar declarat de către inculpat

Din conținutul recursului declarat, se constată că, inculpatul critică decizia instanței de apel sub aspectul pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu a individualizat

corect pedeapsa.

Instanța de recurs menționează însă că, prevederile la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței în sensul casării deciziei instanței de apel.

Colegiul reține că, recurentul deși este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor sale, critică decizia contestată doar în partea ce ține de pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, solicitând în acest sens, aplicarea unei pedepse mai blânde.

Privitor la pedeapsa stabilită inculpatului de către instanța de apel, Colegiul consideră instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată în acest sens, acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei, stabilite conform sancțiunii articolului incriminat, iar în sprijinul statuării respective relevă următoarele.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înlăturească nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Reieșind din cele expuse, Colegiul concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie întemeiată și motivată prin stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse

privative de libertate, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal, care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentul invocat de recurent privind aplicarea pedepsei mai blânde, urmând a fi declarat ca neîntemeiat.

În viziunea instanței de recurs concluziile expuse pe larg de către instanța de apel în decizia sa, sunt juste iar criticile recurentului nu constituie temeiuri de a răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel. Reținând prevederile sus menționate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat și potrivit legii decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari și de către inculpat, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 08 iulie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Topală Constantin Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțarea integrală la **07 iulie 2020**.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana